

EDUSKUNNAN VASTAUS 119/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi tartuntatautilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi tartuntatautilain muuttamisesta (HE 64/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 18/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 3 §:n 2 momentin 7 ja 8 kohta, 11 a ja 15 §, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 4 momentti, 27, 30, 32 ja 39 § ja 40 a §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 7 ja 8 kohta, 11 a ja 15 §, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 4 momentti, 30 ja 39 § ja 40 a §:n 3 momentti laissa 935/2003,

lisätään 3 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 9 ja 10 kohta ja lakiin uusi 9 a ja 15 a § seuraavasti:

3 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *lääkinnällisellä kuntoutuksella* toimenpiteitä, joilla pyritään parantamaan ja ylläpitämään kuntoutujan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä edistämään ja tukemaan hänen elämäntilanteensa hallintaa ja hänen itsenäistä suoriutumistaan päivittäisissä toiminnoissa; lääikinnälliseen kuntoutukseen sisältyvistä palveluista säädetään lääikinnällisestä kuntoutuksesta annetussa asetuksessa (1015/1991);

8) *sairaalainfektiolla* terveydenhuollon toimintayksikössä annetun hoidon aikana syntyntä tai alkunsa saanutta infektiota;

9) *karanteenilla* taudinaiheuttajalle altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön määräämistä pysymään kotonaan tai muussa viranomaisen osoittamassa paikassa taikka tartuttaviksi epäiltyjen matkatavaroiden, konttien tai muiden tavaroiden siirtämisen rajoittamista taikka erottamista muista tavaroista tautia aiheuttavien mikrobien mahdollisen leviämisen estämiseksi; sekä

10) *eristämisellä* sairastuneen tai perustellusti sairastuneeksi epäillyn henkilön määräämistä sairaanhoitolaitokseen.

9 a §

Kansanterveyslaitoksen tulee huolehtia siitä, että tartuntatautien ehkäisyyn käytettäviä rokotteita, vasta-aineita ja tutkimusaineita on saatavilla tarvittava määrä, seurata tartuntatautien ehkäisyyn käytettävien rokotteiden tehoa ja vaikutuksia sekä ryhtyä toimenpiteisiin todetun tai epäillyn rokotuskomplikaation selvittämiseksi ja huolehtia, että 25 §:ssä tarkoitetut rokotteet tulevat asianmukaisesti jaelluiksi.

11 a §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi päättää, että kansanterveyttä välittömästi uhkaavan tartuntatautiepidemian torjumiseksi sekä tartuntataudin ja sen aiheuttamien jälkitautien hoitamiseksi voidaan lääkelain (395/1987) säännöksistä poiketa seuraavasti:

1) lääkevalmisteen käyttö on sallittua ilman Lääkelaitoksen tai Euroopan unionin toimielimen myöntämää myyntilupaa;

2) sairaala-apteekista ja lääkokeskuksesta voidaan luovuttaa lääkevalmisteita muille sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköille ilman lääkelain 62 §:ssä tarkoitettua Lääkelaitoksen lupaa; ja

3) terveydenhuollon toimintayksiköstä voidaan luovuttaa vastaanotolla käyneelle henkilölle hoidossa tarvittavat lääkkeet.

15 §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, voi sosiaali- ja terveysministeriö ja läänin alueella lääninhallitus tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määräaikaisesti toteuttaa toimenpiteitä, joita sovelletaan yleisvaarallissa tartuntataudeissa.

15 a §

Kun pikaiset toimenpiteet ovat tarpeen väestön terveyttä vakavasti uhkaavan yleisvaarallisen tai 4 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttävän tartuntataudin leviämisen estämiseksi, sosiaali- ja terveysministeriö, läänin alueella

lääninhallitus tai tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi tehdä niitä koskevat välttämättömät päätökset. Päätöksellä voidaan määrätä karanteeniin määräaikaisesti henkilö, joka on altistunut tai jonka voidaan perustellusti epäillä altistuneen edellä tarkoitettulle tartuntataudille, mutta joka ei terveydentilansa vuoksi tarvitse sairaalahoitoa. Päätöksellä voidaan myös määrätä matkatavara, kontti tai muu tavara karanteeniin. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä päätöksen karanteeniin määräämisestä. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

Päätös karanteeniin määräämisestä voidaan tehdä:

- 1) jos taudin leviämisen vaara on ilmeinen; ja
- 2) jos taudin leviämistä ei voida estää muilla toimenpiteillä tai henkilö ei voi tai halua alistua muihin 13, 14 ja 16 §:ssä tarkoitettuihin taudin leviämisen estämiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Henkilö voidaan määrätä karanteeniin myös hänen tahdostaan riippumatta.

Päätöksellä voidaan määrätä 1 momentissa tarkoitettu henkilö karanteeniin enintään yhden kuukauden ja tavara kahden kuukauden ajaksi. Hallinto-oikeus voi päätöksen tehneen viranomaisen esityksestä jatkaa henkilön karanteenia enintään kahdella kuukaudella ja tavarankaranteenia kolmella kuukaudella, jos edellytykset ovat edelleen olemassa.

Karanteeni on lopetettava heti, kun 1 momentin mukaisia edellytyksiä ei enää ole. Lopettamisesta päättää terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri.

16 §

Jos yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida estää 1 momentissa mainituin toimenpitein, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi määrätä tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn olemaan poissa ansiotyöstään yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan. Kiireellisessä tapauk-

sessä terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää työstä poissaolosta. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

Tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi 2 momentissa tarkoitetuilla edellytyksillä määrätä henkilön olemaan poissa päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta yhtäjaksoisesti enintään kuuden kuukauden ajan. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta poissaolosta. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi.

20 §

Jos perustellusti voidaan epäillä 2 momentissa tarkoitettussa työssä tai tehtävässä olevan aiheuttavan tartuntataudin leviämistä, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin voi määrätä hänet olemaan poissa ansiotyöstään sinä aikana, jolloin taudin leviämisen vaara on olemassa, kuitenkin enintään kuuden kuukauden ajan yhtäjaksoisesti. Kiireellisessä tapauksessa terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää työstä poissaolosta. Päätös on heti alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi. Hallinto-oikeus voi tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen esityksestä jatkaa tätä aikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos tartuntataudin leviämisen vaara on edelleen olemassa.

27 §

Henkilöllä, joka tartuntataudin leviämisen estämiseksi on määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin, on oikeus saada päivärahaa siten kuin sairausvakuutuslaissa (1224/2004) päivärahasta säädetään. Sama oikeus on lapsen huoltajalla, jos alle 16-vuotias lapsi on edellä mainitusta syystä määrätty pidettäväksi kotona ja huoltaja tämän vuoksi on estynyt tekemästä työtään.

Henkilöllä on 1 momentissa tarkoitetun päivärahan lisäksi oikeus saada siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään korvausta hänelle aiheutuneesta ansion menetyksestä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu korvaus on sairausvakuutuslain 7 luvun 4 §:n nojalla suoritettu työnantajalle eikä korvaus peitä työnantajan siltä ajalta suorittamaa palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta, jonka työstä poissaolo, eristäminen tai karanteeni on kestänyt, työnantajalla on oikeus saada myös puuttuvalta osalta korvaus siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään.

Jos henkilö on jouduttu eristämään hänen kieltäytyttyään alistumasta muihin taudin leviämisen estämiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin, hänelle ei suoriteta 2 momentissa tarkoitettua korvausta.

30 §

Päätökseen, joka koskee henkilön määräämistä olemaan poissa ansiotyöstään, hoidon antamista henkilön tahdosta riippumatta, eristämistä tai karanteeniin määräämistä, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätökseen, joka on 18 §:n 1 momentin mukaan alistettava tartuntatautien torjunnasta vastaavan kunnan toimielimen vahvistettavaksi, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

32 §

Tässä laissa tarkoitetut henkilön ansiotyöstä poissaoloa, eristämistä ja karanteeniin määräämistä koskevat alistus- ja muutoksenhakuasiat on käsiteltävä kiireellisinä. Tahdosta riippumatta toteutettavaa hoitoa, eristämistä ja karanteeniin määräämistä koskevat alistus- ja muutoksenhakuasiat on käsiteltävä viimeistään seitsemän päivän kuluessa.

39 §

Jos lääninhallitus, tartuntatautien torjunnasta vastaava kunnan toimielin tai terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaava lääkäri toteaa, että yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida muulla tavoin tehokkaasti estää, poliisin on annettava tämän pyynnöstä virka-apua.

40 a §

— — — — —
Kansanterveyslaitoksella on oikeus pyynnös-
tä saada viivytyksettä ja korvauksetta ilma-aluk-
sen tai muun aluksen omistajalta, haltijalta tai
käyttäjältä ilma-aluksessa tai muussa aluksessa
matkustajana olleen henkilötunnus, nimi, synty-
mäaika, sukupuoli ja yhteystiedot salassapito-
säännösten estämättä, jos se on väestön terveyt-
tä vakavasti uhkaavan tartuntataudin leviämisen

estämiseksi tai matkustajan oman terveyden suo-
jelemiseksi välttämätöntä.
— — — — —

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
2006.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryh-
tyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.

— — — — —
Helsingissä 10 päivänä lokakuuta 2006
— — — — —